

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:271 av Rebecka Le Moine (MP)
Förändring av artskydd

Rebecka Le Moine har frågat mig hur jag och regeringen garanterar att dispens inte leder till att skyddet urholkas för känsliga eller sällsynta arter.

Den 24 juli i år skickade Klimat- och näringslivsdepartementet en promemoria med förslag till ändrade nationella fridlysningsbestämmelser på remiss. Remisstiden gick ut den 24 oktober.

Den 24 juli gav regeringen även Naturvårdsverket i uppdrag att bl.a. föreslå vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Naturvårdsverket redovisade sina förslag till nationellt fridlysta arter till regeringen den 21 november.

Förslagen i remisspromemorian innehåller olika skyddskategorier, så att arter med störst skyddsbehov kan få ett starkare skydd. För djurarter med störst skyddsbehov föreslås förbuden även omfatta livsmiljöförsämring och störning. Ett

sådant skydd har tidigare inte funnits för nationellt fridlysta djurarter. Vidare föreslås generella undantag som gör att fridlysningsförbuden för arter som har ett lägre skyddsbehov inte kommer att gälla för verksamheter och åtgärder såsom skogsbruk eller olika former av exploateringar. Förslagen är utformade så att förbuden inte i onödan försvårar för verksamheter och åtgärder samtidigt som den nationella fridlysningen anpassas utifrån arternas skyddsbehov.

Promemorian innehåller även förslag om ändrade dispensbestämmelser. I syfte att kunna tillgodose väsentliga allmänna intressen, föreslås en ny grund för dispens från förbuden i de nationella fridlysningsbestämmelserna. Det skulle t.ex. kunna handla om nödvändiga åtgärder inom totalförsvaret. Om det inte finns någon annan lämplig lösning ska dispens kunna beviljas även om dispensen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd, under förutsättning att dispensen behövs för att tillgodose ett allt överskuggande allmänintresse. Dispensen måste förenas med en skyldighet att vidta eller bekosta kompensationsåtgärder som så långt som möjligt motverkar att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos beståndet försvåras.

De remitterade förslagen kommer tillsammans med Naturvårdsverkets redovisning och inkomna remissynpunkter att beredas vidare för att kunna ligga till grund för de ändringar av den nationella fridlysningen som regeringen avser att besluta

om inom mandatperioden och som är nödvändiga för ett mer ändamålsenligt artskydd.

Stockholm den 10 december 2025

Romina Pourmokhtari